

Modul 7: Autizam

<https://pixabay.com/photos/team-friendship-group-hands-4529717/>

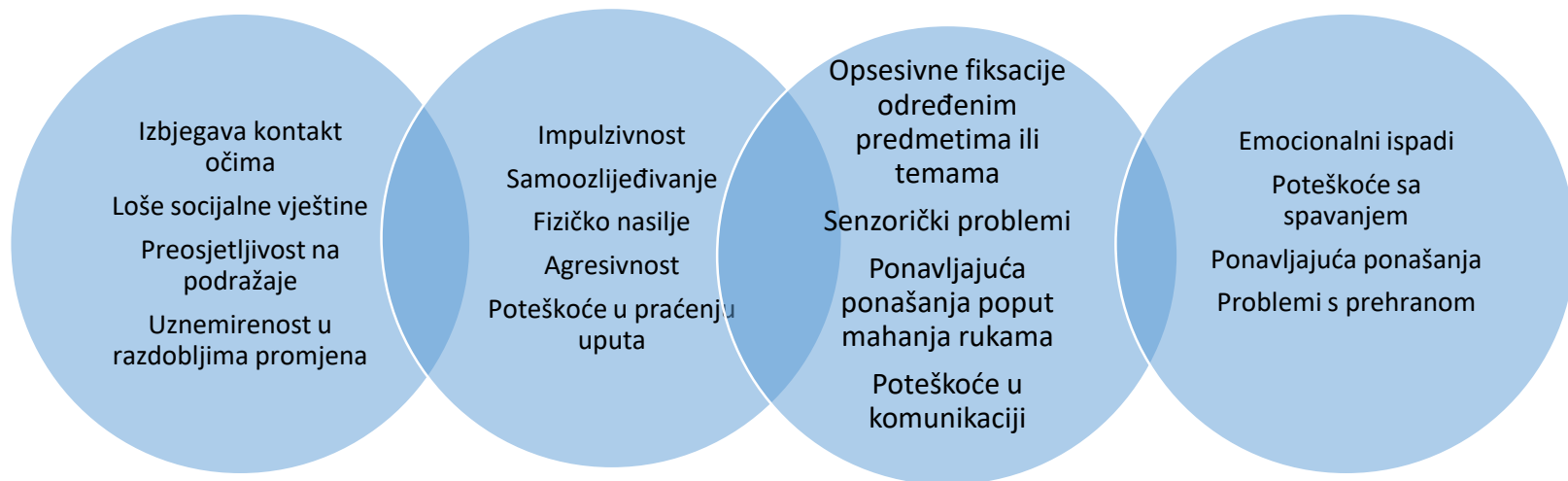
O autizmu

Autizam ili poremećaj autističnog spektra (ASD) je poremećaj u kojem ljudi imaju poteškoće sa socijalnim vještinama, ponavljajućim ponašanjem, govorom i neverbalnom komunikacijom.

Osobe s blagim autizmom mogu pohađati redovnu školu, uz asistenta. Ostali pojedinci s autizmom mogu imati poteškoće s govorom i treba im dodatna podrška. Često pohađaju škole za djecu s posebnim potrebama.

Osobe s autizmom koje mogu govoriti često tumače informacije sasvim doslovno. To znači da teško razumiju sarkazam, neverbalne znakove i izraze lica. Autist često govori monotonim glasom, ili pak govori vrlo brzo ili vrlo sporo i često mu je često prepoznati kada njegov sugovornik izražava emocije.

Kakvi su učinci autizma na pojedinca?

Simptomi i ponašanja u autizmu

Senzorički problemi

Senzorički problemi su problemi u doživljavanju slika, zvukova, dodira, mirisa i okusa. Autist može biti preplavljen i uznemiren određenim osjetima. Kliknite na svaku pojedinu riječ za više informacija:

[Vid](#) [Sluh](#) [Okus](#) [Miris](#) [Dodir](#)

Ponavljajuća ponašanja poput mahanja rukama

Kad se autist pretjerano uzbudi ili se osjeća nelagodno ili preplavljeno osjetima, često koristi tzv. samostimulirajuća ponašanja.

Samostimulirajuće ponašanje između ostaloga uključuje:

Ljuljanje

Mahanje
rukama

Pucketanje
prstima

Koračanje
amo-tamo

Ponavljanje
riječi ili
izraza

Agresivni / nasilni ispadi

Osobe s autizmom katkad su agresivne ili imaju ispade jer ne mogu iskazati svoje potrebe.

Ovo može biti izuzetno teško za roditelja ili njegovatelja.

Roditelj/njegovatelj će možda trebati zaštititi sebe i druge članove obitelji od fizičkog nasilja. Takva ponašanja utječu i na emocionalno i mentalno stanje njegovatelja i ostalih članova obitelji.

Slika: https://www.pngsee.com/download/hxoJTJh_angry-emotion-feeling-frustrated-frustrating-pulling-angry-woman/

Problemi

Sigurnost osoba s autizmom može predstavljati najveću brigu za njegovatelje.

Ovisno o ozbiljnosti stanja, autist katkad ne shvaća opasnost ili ne zna kako da izbjegne ozljedu.

Sigurnost kod kuće

Sigurnost izvan kuće

Teško nošenje s promjenama

Osoba s autizmom često teško prihvaća promjene.

Na primjer, preseljenje s jednog mjesta na drugo ili prilagodba na nešto novo može biti vrlo uznemirujuće iskustvo za njih.

Promjena u kakvoj rutini, na primjer, liječnički pregled ili aktivnost otkazana u posljednjem trenutku može snažno pogoditi osobu s autizmom.

Društvena isključenost

Osobe s autizmom imaju poteškoće u komunikaciji. To može znatno otežati sklapanje i održavanje prijateljstava.

S kakvim se problemima autist suočava?

Samostimulirajuće ponašanje poput ljuljanja, mahanja rukama, pucketanja prstima ili skakanja način je na koji se osoba s autizmom osjeća sigurno u prostoru ili situaciji u kojoj joj nije ugodno. Međutim, ovakve radnje su ponavljajuće i drugi ljudi zbog ovog neobičnog ponašanja često izbjegavaju osobu s autizmom.

Strategije za pomoć

Reagiranje na agresivne / nasilne ispade

Provodite više vremena s autistom i pokušajte shvatiti što vam pokušava reći kada se tako ponaša.

Moguće je da osoba senzorno preopterećena.

Ako dobro promislite o trenucima u kojima su se javljala takva ponašanja, možda ćete shvatiti uzrok te na taj način spriječiti da se to ponovi.

Sigurnost

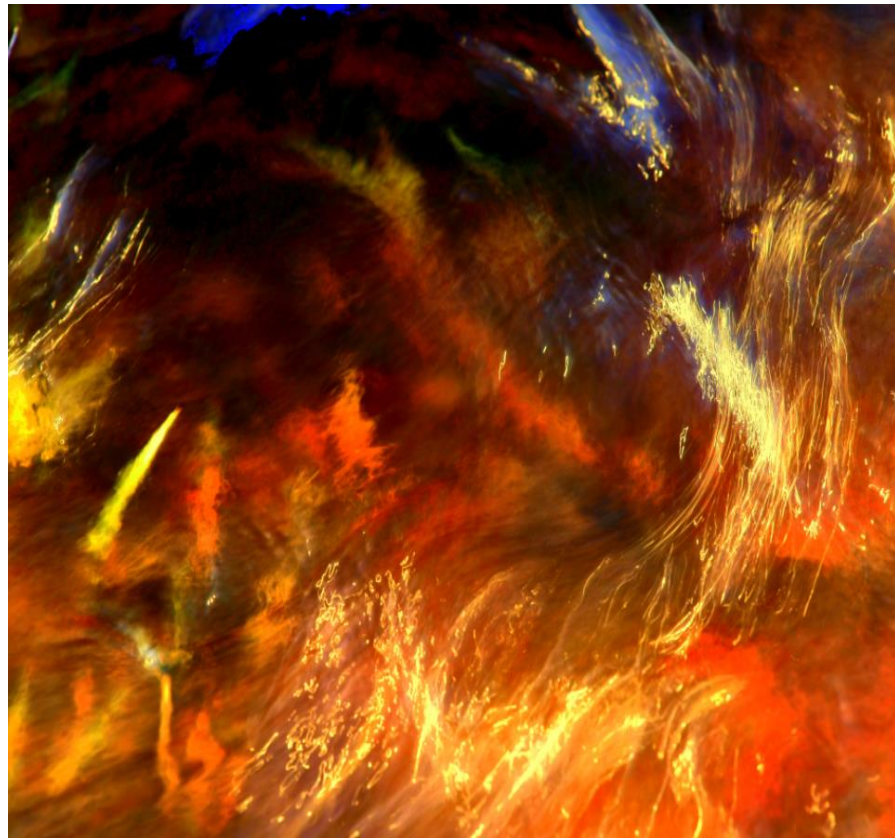
Planiranje sigurnosti može pomoći roditeljima / njegovateljima da pomognu osobi s autizmom da se nosi s teškom situacijom. Kliknite ovdje za ideje o tome kako pomoći osobi s autizmom da se osjeća sigurnije:

Socijalna uključenost

- Povezivanjem s drugim roditeljima / njegovateljima, uključivanjem u grupe za podršku ili online grupe za razgovor možete stvoriti društvene prilike za osobu s autizmom.
- Drugi roditelji / njegovatelji rado će organizirati društvene aktivnosti i izlete na kojima će se vaše dijete / voljena osoba s autizmom moći družiti s drugom djecom.
- Svaka prilika za interakciju i druženje korak je prema novim mogućnostima!

Promjene

- ✓ Kada se dogode neplanirane promjene, roditelj / njegovatelj treba pomoći autistu da prođe kroz to mučno razdoblje.
- ✓ Pokušajte pripremiti osobu s autizmom na moguću promjenu, to joj može pomoći u prihvaćanju nove situacije.
- ✓ Razgovor s autistom o promjenama kod kuće, npr., novom rasporedu soba ili namještaja, može biti od pomoći.

Želite li saznati više?

Naš interaktivni paket resursa otkrit će vam

- sve što bi vas kao njegovatelja moglo zanimati
- kako si možete pomoći
- kako da se nosite s teretom brige za oboljelog
- kako da izbjegnute stres i pregorijevanje
- kako da se nosite sa svojim emocijama
- kako da prihvatite to stanje
- i mnogo više!

Također, ovdje ćete pronaći ćete vježbe i aktivnosti, i za VAS i za osobu o kojoj brinete!

**Paket resursa bit će dostupan
u ljeto 2020. godine!**